

शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७
करीता नवीन महाविद्यालयास
इरादापत्र देणेबाबत.
(न्यायालयीन प्रकरण)

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्र. न्यायाप्र-२०२५/ई-११८९७६१/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक: ११ सप्टेंबर, २०२५

- संदर्भ:- १. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/
मशि-४, दि. १५.०९.२०१७.
२. मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे दाखल याचिका क्र. ३३९९/
२०२४ मधील मा. न्यायालयाचे दिनांक ०८.०५.२०२५ रोजीचे आदेश

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०७ मधील तरतुदीनुसार श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी विद्यापीठ, मुंबई विद्यापीठांतर्गत शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ करीता गोंदिया/ माजिकपूर/ सावरी, जि. गोंदिया असा स्थळबिंदू निश्चित करण्यात येवून त्यामध्ये कला-२ (कला व फॅशन डिझाईन), वाणिज्य-१, विज्ञान-१ आणि बी.एस्सी.सी.एल.एस.-१ हे Programs (विद्याशाखा) निश्चित करण्यात आले होते.

यास्तव, एम.आर.बहुउद्देशिय विकास संस्थेने शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ साठी गोंदिया/ माजिकपूर/ सावरी, जि. गोंदिया या स्थळबिंदू करीता सायन्स अँड टेक्नोलॉजी या विद्याशाखेतर्गत १. बॅचलर ऑफ सायन्स (क्लिनिकल लेबॉरेटरी सायन्स) (बी.एस्सी.सी.एल.एस) व २. बॅचलर ऑफ सायन्स (बी.एस्सी) या अभ्यासक्रमांकरिता नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यास मान्यता न दिल्याने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ नागपूर येथे रिट याचिका क्र. ३३९९/२०२४ दाखल केली आहे. प्रस्तुत न्यायालयीन प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक ०८.०५.२०२५ रोजी पारित केलेल्या आदेशास अनुसरून एम.आर.बहुउद्देशिय विकास संस्थेस शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ करिता सायन्स अँड टेक्नोलॉजी या विद्याशाखेतर्गत १. बॅचलर ऑफ सायन्स (क्लिनिकल लेबॉरेटरी सायन्स) (बी.एस्सी.सी.एल.एस) व २. बॅचलर ऑफ सायन्स (बी.एस्सी) या अभ्यासक्रमांसह नवीन महाविद्यालय सुरू करण्यासाठी इरादापत्र देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

याचिका क्र. ३३९९/२०२४ या न्यायालयीन प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक ०८.०५.२०२५ रोजी दिलेल्या आदेशास अनुसरून गोंदिया/ माजिकपूर/ सावरी, जि. गोंदिया या बिंदू करिता याचिकादार एम.आर.बहुउद्देशिय विकास संस्था संचलित एमजी महाविद्यालय, गोंदिया मुरी रेल्वे चौकी जवळ, चंद्रशेखर वार्ड, गोंदिया या नवीन प्रस्तावित महाविद्यालयास खालील विवरणपत्रात नमूद केल्याप्रमाणे महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (घ) मधील तरतुदीनुसार शैक्षणिक वर्ष २०२६-२०२७ पासून खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून कायम विना अनुदान तत्वावर इरादापत्र मंजूर करण्यात येत आहे :-

श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई.		
अ.क्र.	संस्थेचे व महाविद्यालयाचे नाव	अभ्यासक्रम
१.	एम.आर.बहुउद्देशिय विकास संस्था संचलित एमजी महाविद्यालय, गोंदिया मुरी रेल्वे चौकी जवळ, चंद्रशेखर वार्ड, गोंदिया.	सायन्स अँड टेक्नोलॉजी- १. बॅचलर ऑफ सायन्स-क्लिनिकल लेबॉरेटरी सायन्स (बी.एस्सी.सी.एल.एस) २. बॅचलर ऑफ सायन्स (बी.एस्सी)

२. अटी व शर्ती:-

- १) शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी देण्यात येणारे इरादापत्र हे कायम विनाअनुदानित तत्वावर महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी राहिल.
- २) सदर इरादापत्र हे संस्थेने नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्राप्त करण्यापूर्वी विहित अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याच्या दृष्टीने दिलेले असल्याने, या इरादापत्रामुळे संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास शासनाची अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्याशिवाय महाविद्यालय सुरु करता येणार नाही.
- ३) शासनाकडून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता देण्यात आलेले इरादापत्र निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत वैध असेल. या कालावधीमध्ये ज्या अटी व शर्तीच्या आधारे इरादापत्र देण्यात आलेले आहे, त्या अटी व शर्तीची पूर्तता करून त्याबाबतचा अनुपालन अहवाल अंतिम मान्यता मिळण्याकरीता आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांसह विद्यापीठास सादर करणे अनिवार्य राहिल.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील तरतूद लक्षात घेता, शासन निर्णय दि. १५ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये अंतिम मान्यतेची कार्यपद्धती स्पष्टपणे

विशद करण्यात आलेली आहे. अधिनियमातील तरतूदीनुसार व सदर कार्यपद्धतीनुसार इरादापत्र प्राप्त संस्था इरादापत्राच्या अटी व शर्ती पूर्ण करतात, त्यांनी विद्यापीठाकडे अंतिम मान्यतेसाठी सर्व कागदपत्रांसह अर्ज करावा व विद्यापीठांनी सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज व त्यासोबतचा अनुपालन अहवाल मंजुरीच्या शिफारशीसह परिशिष्ट “क” व प्रपत्र “ब” व त्यासोबतच्या कागदपत्रांसह शासनाकडे सादर करावा.

- ४) नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता मागणाऱ्या इच्छूक संस्थेने इरादापत्रातील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचा अनुपालन अहवाल संबंधित विद्यापीठाकडे दाखल करावा. त्यासोबत परिशिष्ट “क” मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.
- ५) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (३) (च) अंतर्गत परंतुकामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे खंड (ड) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कालमर्यादेत, जर व्यवस्थापन इरादापत्रातील शर्तीचे अनुपालन करण्यात कसूर करेल तर, इरादापत्र व्यपगत झाल्याचे समजण्यात येईल.
- ६) सदर महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्याशिवाय संबंधित विद्यापीठाने संलग्नतेची प्रक्रिया सुरु करू नये.
- ७) सदर महाविद्यालयास वरील विवरणपत्रात नमूद अभ्यासक्रमाचे महाविद्यालय सुरु करण्यास इरादापत्र हे संबंधित विद्यापीठातील अधिकृत अभ्यासक्रम असल्याच्या धारणेतून देण्यात येत आहे. विद्यापीठाने याबाबत खातरजमा करावी.
- ८) महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत इरादापत्राच्या आधारे विद्यार्थ्यांना प्रवेश देऊ नयेत. अशाप्रकारे प्रवेश दिल्याचे निदर्शनास आल्यास यासंदर्भातील कायद्यातील तरतूदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व इरादापत्र रद्द करण्यात येईल.
- ९) महाविद्यालयामध्ये सोयी-सुविधा उपलब्ध करताना **The Rights of Persons with Disabilities Act, २०१६** मधील तरतूदीनुसार तसेच या संदर्भातील वेळोवेळी विहित केलेल्या निकषानुसार दिव्यांग विद्यार्थ्यांकरिता सोयी-सुविधा निर्माण करण्यात येतील याची खातरजमा करण्यात यावी व अंतिम मान्यतेकरिता पूर्तता अहवाल सादर करतांना या संदर्भातील प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य राहिल.
- १०) राज्य क्रीडा व युवा धोरण, २०१२ च्या अंमलबजावणीसंदर्भात उच्च व तंत्र शिक्षण, शासन निर्णय, दिनांक २५.०७.२०१३ मधील बाबींचे पालन करणे अनिवार्य राहिल.

३. विद्यापीठाने अंतिम मान्यता देण्याबाबत आवश्यक असलेली पुढील कार्यवाही करताना संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये विहित कार्यपद्धती व निकषांचे पालन करावे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०९११५०७१२७५०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अशोक मांडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. राज्य मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
८. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
९. कुलसचिव, श्रीम. नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई,
१०. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, नागपूर विभाग, नागपूर,
११. उपसचिव (विशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
१२. संबंधित संस्था (विद्यापीठामार्फत),
१३. निवडनस्ती (मशि-४).